

COLEGIUL BIBLIC EST – EUROPEAN
ORADEA

RĂUL ȘI MOARTEA

LUCRARE PENTRU CURSUL DE APOLOGETICĂ

STUDENT: VIOREL POP

2005

I. INTRODUCERE

Problema răului, așa cum o numește Erickson „o problemă specială”, este într-adevar o problemă dificilă, specială, care ridică multe întrebări și are mai puține răspunsuri, dar merită un interes deosebit, pentru a cunoaște originea răului, manifestarea lui în Universul nostru și în mod special să avem putem da un răspuns celor care caută să nege existența lui Dumnezeu, ori să diminueze autoritatea lui în lumea creată. Mulți nu se opresc aici, ci îi reproșează lui Dumnezeu, îl fac vinovat pentru răul cu care se confruntă, de toate efectele negative ale răului, alții îl învinuiesc pe Dumnezeu pentru modul în care ei acționează spunând Dumnezeu i-a creat așa răi. Poate că omenirea nu are probleme când un om rău suferă, însă este o problemă acută a suferinței oamenilor nevinovați, a copiilor care se nasc orbi ori cu malformații, o viață care se stinge prea devreme, sau problema nedreptății sociale. De ce există atâta ură, războaie în care mii de oameni nevinovați sunt prinși la mijloc și uciși, mutilați și chiar copiii au de suferit ?

Sunt întrebări la care noi ca și creștini suntem provocați să răspundem, uneori mai delicat, alteori luând o poziție fermă, nu că Dumnezeu ar avea nevoie să fie apărat, însă este responsabilitatea noastră să avem unele răspunsuri, pe baza a ceea ce avem: revelația divină, Cuvântul lui Dumnezeu. Desigur că există diferite interpretări și această problemă există în toate teologiile, și îmbracă diferite forme. Forma teologică a problemei se ocupă de rău în general, și nu răspunde la o anumită situație specifică. Insistența teismului că Dumnezeu omnipotent este în cele din urmă Singurul care determină realitatea și evenimentele poate fi dezvoltată în diferite feluri, astfel că discuția despre Dumnezeu și rău nu are un numitor comun; diferitele sisteme de gândire generează diferite probleme.

II. NATURA PROBLEMEI

Dumnezeu este bun, Dumnezeu este Atotputernic, Dumnezeu poate să împiedice apariția răului și totuși răul este prezent în Univers, răul își face simțită prezența în toate domeniile vieții noastre de activitate. Problema răului poate fi pusă într-un mod simplu sau unul mai complicat. „O formulare clasică a problemei sună în felul următor: fie că Dumnezeu este atotputernic, dar nu atotbun, și de aceea nu pune capăt răului, fie că este atotbun, dar incapabil de a opri răul și în acest caz nu este atotputernic.”¹ David Hume a formulat-o pe scurt în cartea lui „Dialoguri privind natura religie”, în discuția lui despre Dumnezeu astfel: „Este El oare dispus să prevină răul, dar nu este în stare?, atunci El este neputincios. Este oare în stare dar nu și dispus?, atunci El este răuvoitor. Este atât în stare, cât și dispus să îl prevină? Atunci de unde vine răul?” Prin urmare problema răului implică trei concepte: puterea lui Dumnezeu, bunătatea lui Dumnezeu și prezența răului în lume.

Problema centrală care străbate această discuție a răului este dacă și cum poate fi considerat Dumnezeu atât cauză a factorilor pe care noi îi considerăm răi, cât și apărătorul și păstrătorul a ceea ce considerăm bine. „Tendința generală este de a-L blama pe Dumnezeu pentru răul și suferința existentă și de a-I atribui Lui toată responsabilitatea pentru ele.”² Aceasta este una din reacții în fața răului, însă „mulți cred că dovada cea mai bună pentru inexistența lui Dumnezeu este prezența răului și a suferinței în lumea noastră, în special dacă vorbim despre un Dumnezeu bun și iubitor.”³ Problema devine și mai acută când aducem în discuție și imaginea chinurilor eterne ale iadului. Pentru unii oameni, chiar creștini, ideea că omul va plăti o veșnicie pentru răul făcut în viața aceasta scurtă, nu poate fi acceptată, de aici și doctrina purgatoriului, a anihilării sau a universalismului.

Problema răului poate fi înțeleasă în funcție de modul în care cineva definește răul, de acest concept al răului.

¹ Paul E. Little, *Să Știi De Ce Crezi*, Ed. Noua Speranță, Timișoara, 1983

² ibidem

³ BEE, *Apologetică- Ghid de studiu*, Ed. BEE International, Dalas, 2001

III. DEFINIREA ȘI CLASIFICAREA RĂULUI

Termenul pentru rău în ebraică este *ra'*, iar în greacă - *κακος*. Răul are o semnificație mult mai largă decât păcatul. Termenul ebraic provine dintr-o rădăcină care înseamnă „a se strica”, a fi stricat, prin urmare, lipsit de valoare. Cuvântul unește fapta rea și consecința ei. În Noul Testament *κακος* înseamnă calitatea răului în caracterul lui esențial, precum și efectele sau influențele lui dăunătoare. Deși aspectele acestea sunt diferite, există în mod frecvent o relație strânsă între ele.⁴

Diferitele cauze sau rezultate ale răului ne duc la o clasificare a lui. Nu putem privi răul ca un tot unitar, pentru că el este perceput în diferite forme, diferite grade de intensitate.

De obicei împărțirea răului este în rău natural și moral. O mare parte a răului fizic se datorează răului moral. Suferința și păcatul nu sunt conectate în mod necesar, în cazuri individuale, însă egoismul uman și păcatul explică multe din relele din lume. Deși toate relele trebuie pedepsite, nu tot răul fizic constituie o pedeapsă pentru faptele rele.

Răul natural – „este un rău care nu implică voința și acțiunea umană, ci este pur și simplu un aspect al naturii care pare să lucreze împotriva bunăstării omului.”⁵ Este acel rău manifestat în domeniul natural: uragane, cutremure, boli, dezastre naturale, inundații, erupții vulcanice și altele de acest gen. Aceste forțe distructive, manifestări catastrofice, produc mari pierderi de vieți omenești și de bunuri materiale. Conform Scripturii, răul natural este tot o consecință a căderii omului în păcat, cădere care a afectat întreaga natură. În Romani cap. 8, apostolul Pavel vorbește despre întreaga creație care așteaptă eliberarea din robia stricăciunii. Chiar și în Vechiul Testament când proorocii vorbesc despre restaurare, aproape întotdeauna este inclusă și creația, ca parte a restaurării promise.

Răul moral – reprezintă „acele rele care pot fi puse pe seama alegerii și acțiunii agenților morali liberi.”⁶ Din această categorie fac parte războiul, crima, discriminarea, cruzimea, scalavia și toate nedreptățile. Această listă incompletă de rele poartă amprenta

⁴ *Dicționar Biblic*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1995

⁵ Millard J. Erickson, *Teologie Crestină .1*, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1998

⁶ *ibidem*

omului, ca urmare a alegerii lui, a raportării gresite la standardul pe care Dumnezeu Creatorul ni l-a dat, sfințenia. Dumnezeu este despărțit de orice rău, și nu este în nici un caz răspunzător pentru el.

O altă clasificare a răului cuprinde și răul fizic, care „se refera la senzația de durere fizică sau disconfort. Poate include și suferința mentală. Atât durerea fizică, cât și cea mentală variază în funcție de individ.”⁷ Proorocii L-au considerat pe Dumnezeu ca fiind Cauza supremă a răului exprimat prin durere, suferință sau dezastru. Când oamenii violează legile morale ale lui Dumnezeu, ei experimentează repercursiunile acțiunilor lor, care pot fi într-un conflict penal sau retributiv.

Desigur deasupra acestor rele, a răului cu care ne confruntăm ca și ființe umane, există un rău metafizic, existent în lumea imaterială, dincolo de această lume fizică, dar care poate și influențează lumea fizică. De fapt acolo a început tot răul. Contrar dualismului filosofic pentru care binele și răul sunt principii eterne, Scriptura arată că răul are un început bine definit, care mai apoi s-a extins și în lumea noastră. Atât Vechiul Testament cât și Noul Testament vorbesc despre această lume metafizică, despre puterile, domniile, stăpânirile din locurile cerești.

Am precizat că problema răului și a suferinței este una dintre problemele profunde ale tuturor timpurilor, problemă care a devenit tot mai acută în vremea noastră. Pentru a răspunde acelei probleme și întrebărilor ce decurg din ea, teologii au sugerat diferite soluții, în funcție de înțelegerea fiecăruia asupra răului și de ceea ce au considerat ca fiind sursa răului.

IV. TIPURI DE SOLUȚII

A. FINITISMUL : Respingerea omnipotenței

„Finitismul este o provocare însuflețitoare la un efort moral, etern și cooperativ – o cooperare între om și Dumnezeu.”⁸ Prin finitism se încearcă abandonarea ideii de omnipotență a lui Dumnezeu, luând forma unui dualism care sugerează că în Univers nu există un singur principiu ultim, ci două, adică pe lângă Dumnezeu mai există și puterea răului imaginată ca ceva necreat, o forță prezentă dintotdeauna și care este într-o continuă

⁷ Emil Bartoș, Curs de Apologetică, ITP

⁸ Edgar S. Brigman, *A Philosophy of Religion*, Ed. Englewood, 1940

luptă cu Dumnezeu fără să se poată prevedea rezultatul final. „Dualismul este credința că îndărătul oricărui lucru există două forte egale și independente, una dintre ele bună și cealaltă rea, și că Universul acesta este câmpul de bătaie în care ele duc această luptă nesfârșită.”⁹ Există ceva care limitează ceea ce Dumnezeu este în stare să voiască. Brightman afirmă că: „, toți finitiștii sunt de părere că în Univers există ceva necreat de Dumnezeu și care nu este un rezultat al unei auto-limitări voluntare, un lucru pe care Dumnezeu îl întâmpină fie ca pe un obstacol, fie ca pe un instrument pentru voia Sa.”¹⁰ Spre deosebire de teiști care susțin că Dumnezeu nu este limitat de voința liberă, finitiștii susțin că Dumnezeu nu a ales să dea omului voință liberă, ci tocmai această voință liberă a omului este ceea ce Dumnezeu gasește și cu care trebuie să lucreze. Brightman spre deosebire de majoritatea finitiștilor care susțin un dualism ce-L limitează pe Dumnezeu în ceea ce poate face, el susține o limitare în cadrul naturii lui Dumnezeu. Adică un Dumnezeu finit în voința lui și nu un Dumnezeu finit. Cu toate că finitismul rezolvă problema răului prin respingerea omnipotentei lui Dumnezeu, de fapt el rezolvă problema problemei răului, adică el dă o explicație pentru cauza existenței răului, dar nu oferă o asigurare a faptului că în cele din urmă răul va fi biruit

B. MODIFICAREA CONCEPTULUI DE BUNĂTATE A LUI DUMNEZEU

Puțini dintre creștini ar tăgădui bunătatea lui Dumnezeu, sau poate niciunul, însă există unii care, cel puțin în mod indirect, sugerează că bunătatea lui Dumnezeu trebuie înțeleasă într-un sens ușor diferit de cel obișnuit. Gordon H. Clark împarte voia lui Dumnezeu în voie perceptivă și voie decretivă. Voia perceptivă este reprezentată de ceea ce poruncește Dumnezeu, cum sunt Decalogul, acestea fiind lucrurile ce trebuiesc făcute, pe când voia decretivă a lui Dumnezeu este cea care cauzează fiecare eveniment în parte, adică Dumnezeu este cauza ultimă a fiecărui lucru, și nu este nimic independent de El. Aceasta nu înseamnă că Dumnezeu este autorul păcatului, pentru ca prin definiție Dumnezeu nu poate păcătuși. Dumnezeu nu comite păcat, ci oamenii. Clark oferă câteva puncte pentru elucidarea poziției lui, afirmând că tot ceea ce face Dumnezeu este just și drept, numai datorită faptului că El o face. Dumnezeu este Creatorul tuturor lucrurilor și

⁹ C. S. Lewis, *Crestinismul Redus La Esente*, SMR, 1987

¹⁰ Edgar S. Brightman, *A Philosophy of Religion*, Ed. Englewood, 1940

are drepturi absolute, nelimitate, de aceea pentru Dumnezeu nu este incorect să îl facă pe om să păcătuiască. Legile impuse de Dumnezeu oamenilor nu i se pot aplica Lui. De exemplu El nu poate să fure fiindcă toate lucrurile îi aparțin.

În soluția oferită de Clark la problema răului termenul de bunătate trece printr-o asemenea transformare, încât a ajuns să fie total diferit de ce se înțelege prin bunătatea lui Dumnezeu. Natura bunătății este pusă la îndoială prin discutarea responsabilității de către Clark care afirmă: „, omul este responsabil deoarece Dumnezeu îi cere socoteală; omul este responsabil deoarece puterea supremă îl poate pedepsi pentru neascultare. Dumnezeu dimpotrivă, nu poate fi responsabil din simplul motiv că nu există nici o putere superioară Lui, care sa-L tragă la răspundere sau sa-L poată pedepsi.”¹¹ Credința în suveranitatea răului l-a făcut pe Clark să definească bunătatea divină într-un asemenea mod încât să permită cauzarea răului dar nu și responsabilitatea pentru rău.

C. NEGAREA RĂULUI SAU MONISMUL

O altă soluție la problema răului este respingerea realității răului, adică neacceptarea existenței răului, imposibilitatea de a coexista cu un Dumnezeu bun și omnipotent. Acest punct de vedere ia diverse forme de panteism. Filozofia lui Benedict Espinoza susține că: „, există doar o singură substanță și că toate lucrurile care se pot distinge sunt moduri sau attribute ale acelei substanțe. Totul este cauzat în mod determinist: Dumnezeu aduce totul în ființă la cel mai înalt nivel de perfecțiune.”¹² Monismul susține că în realitate totul este bun, prin urmare nu există rău.

O altă versiune a acestei soluții poate fi găsită în ideologia mișcării Știința Creștină. reprezentanta acestei mișcări este Mary Baker Eddy, care susține că singura realitate este Dumnezeu, mintea infinită, negând realitatea materiei, care după afirmațiile ei nu are o existență reală nici în minte ci este doar o iluzie, la fel ca răul care nu are o realitate, nici persoană, loc sau lucru, ci este doar o iluzie a simțului material. Ceea ce susține Mary B. Eddy este că răul nu a originat sau nu a existat niciodată ca entitate. Răul este doar o credință falsă. La fel, existența bolii este considerată o iluzie și ceea ce este perceput ca boală este cauzat de o credință greșită, de o înșelare a simțurilor, și

¹¹ Gordon H. Clark, *Religion, Reason and Revelation*, Ed. Philadelphia, 1961

¹² Millard J. Erickson, *Teologie Creștină* .1, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1998

tratamentul împotriva bolii nu trebuie realizat prin mijloace medicale, ci în cunoșterea adevărului, care este recunoașterea naturii imaginare a durerii pe care o simte și când boala și durerea vor fi considerate ireale, ele vor dispărea și nu vor mai chinui omul.

Această concepție are trei probleme. O primă problemă este că Știința Crestină nu a îndepărtat în întregime răul, deoarece că boala nu există ci este doar o iluzie, boala și durerea este prezentă în lume și fiecare avem parte de ea și o simțim cât se poate de real. O altă problemă este că nu pot explica existența iluziei. Într-o lume în care totul este Dumnezeu și materia este ireală, cum poate să apară iluzia, această credință falsă, și ce a produs-o. A treia problemă e că teoria lor nu funcționează, adică o înșelegere corectă nu va risipi răul, pentru că și adepții Științei Crestine se îmbolnăvesc și mor.

IV. TEME AJUTĂTOARE

A. RĂUL CA ÎNSOȚITOR NECESAR AL CREĂRII OMULUI

Faptul că Dumnezeu ne-a creat să fim ființe libere, cu capacitatea de alegere, de a ne manifesta anumite capacități cu care am fost inzestrați, ca de exemplu capacitatea de a dori sau de a acționa, existența răului era necesară pentru exercitarea acestor capacități, a dreptului de liber arbitru. Dacă nu ar fi existat răul, omul nu ar fi avut între ce să aleagă, și dacă Dumnezeu ar fi împiedicat răul ar fi trebuit să creeze andoizi, roboți, și nu oameni. Dumnezeu a ales să creeze oameni deplin liberi, cu care să poată avea părtașie. „Dumnezeu a creat lucruri care au voință liberă. Aceasta înseamnă creaturi care pot alege binele sau răul. Unii oameni cred că ei își pot imagina o creatură care să fie liberă, dar care să nu aibă posibilitatea să facă răul; eu nu-mi pot imagina așa ceva. Dacă un lucru este liber să fie bun, atunci este liber și să fie rău.”¹³ Se pune problema de ce Dumnezeu a creat ființele Sale, îngerii și omul cu această voință liberă, lasând astfel deschisă posibilitatea apariției păcatului și a războiului din Univers? Oare era singura alternativă, ori Dumnezeu nu a știut urmările acestui fapt? C.S.Lewis încearcă să dea un răspuns acestei probleme și afirmă: „Dacă Dumnezeu considera că această stare de război din univers este un preț care merită să fie plătit pentru voința liberă – că merită să creeze o lume vie în care creaturile pot face bine sau rău și în care se poate petrece ceva cu adevărat important, în loc să creeze o lume care se mișcă numai atunci când trage El

¹³ C. S. Lewis, *Crestinismul Redus La Esente*, SMR, 1987

sforile – putem crede și noi că este un preț care merită plătit.”¹⁴ Dumnezeu a creat omul în stare perfectă, însă el avea posibilitatea să nu păcătuiască. Cred că oamenii sunt tentați să accentueze cealaltă parte, adică posibilitatea omului de a păcătui. Biserica Ortodoxă respinge ideea desăvârșirii omului din punct de vedere intelectual și moral, sau mai precis, a cunoștinței și a sfințeniei, pentru că altfel căderea acestuia nu s-ar putea explica. Însă tocmai această voință liberă exprimă ideea de perfecțiune. Pentru a putea fi exercitată această voință liberă, era nevoie să existe și o altă alternativă pe care să o aleagă omul, pentru că altfel voința liberă devenea inutilă. Feinberg emite ipoteza că: „Dumnezeu ar fi putut să rezeze dorința umană în așa fel încât nimeni să nu facă răul, dar dacă ar fi rezezat astfel dorința umană, viața individuală și relațiile interpersonale s-ar măcina uneori până la încetarea lor completă. Având în vedere viața dată omului, Dumnezeu pentru a preveni răul ar fi trebuit să intervină miraculos și să zădărnici intenția omului de a păcătui, fie să îi ofere omului capacitățile mentale și morale supraumane, dar El nu a ales nici una dintre aceste alternative, fiindcă ele ar fi exclus crearea acelui tip de natură umană intenționată de Dumnezeu.”¹⁵

Se pune problema de ce nu desființează Dumnezeu răul, de ce nu îl oprește? Desigur că pentru Dumnezeu nu ar fi o soluție grea, dar dragostea Lui și credinciosia Lui îl împiedică să recurgă la acest lucru, altfel ar trebui să nimicească întreaga rasă umană, fiindcă toți suntem păcătoși. „Dacă Dumnezeu ar smulge răul din rădăcini astăzi ar afce o lucrare completă. Acțiunea Sa ar trebui să includă minciunile și impuritățile noastre personale, lipsa noastră de dragoste și eșecurile noastre în a face binele.”¹⁶ Dar dacă Dumnezeu ar face această acțiune de eradicare a răului, oare cine ar putea sta în fața dreptății Lui? Psalmul 130:3 exprimă această idee „Dacă ai păstra, Doamne, aducerea aminte a nelegiuirilor, cine ar putea sta în picioare, Doamne?”

¹⁴ C. S. Lewis, *Crestinismul Redus La Esente*, SMR, 1987

¹⁵ Carl F. Henry, *Dumnezeu, revelație și autoritate*, Ed. Cartea Crestină, Oradea, 2000

¹⁶ Paul E. Little, *Să Știi De Ce Crezi*, Ed. Noua Speranță, Timișoara, 1983

B. O REEVALUARE A BINELUI ȘI RĂULUI

Concepția noastră despre bine și rău poate fi denaturată, astfel că noi suntem tentați să credem că orice lucru care ne place sau ne face plăcere este bine, și tot ceea ce este neplăcut sau incomod pentru noi îl numim rău. Biblia, însă ne prezintă o altă perspectivă asupra conceptului de bine și rău. Analizarea unor aspecte arată că identificarea răului cu neplăcutul este greșită, incorectă.

Un prim aspect este dimensiunea divină, adică privirea binelui în raport cu voia și Ființa lui Dumnezeu, și nu prin prisma a ceea ce îi aduce în mod direct plăcere omului. Binele nu este confortul de scurtă durată, ci bunăstarea de lungă durată a omului, pe care-L dorește Dumnezeu pentru noi. Concepția noastră despre bine și rău este formulată pe baza unor date incomplete, ca rezultat al limitării noastre ca ființe umane. „Acele perceptive morale pe care le dă El, și care mie mi se par atât de supărătoare și anoste, pot fi ceea ce El știe că va lucra de fapt spre binele meu ultim.”¹⁷ Aprecierile mele s-ar putea să fie de multe ori eronate.

Al doilea aspect este dimensiunea timpului sau a duratei. De multe ori unele experiențe pe care le trăim ni se par rele, dar după un timp ele aduc un bine mult mai mare, astfel că ceea ce atunci ni se părea rău acum îl vedem ca un bine.

Al treilea aspect este legat de extinderea răului, adică ceea ce dintr-o perspectivă îngustă poate fi rău într-un cadru mai larg poate fi bine. Ceea ce face ca un lucru să fie bun este că Dumnezeu a plănuit acel lucru, deoarece toate planurile, acțiunile lui Dumnezeu sunt bune și la fel și consecințele lor sunt bune.

C. RĂUL ÎN GENERAL CA REZULTAT AL PĂCATULUI ÎN GENERAL

Răul cu toate formele sale a apărut în cer, când diavolul s-a răsculat împotriva lui Dumnezeu, dorind să fie asemenea Lui. „Răul a apărut ca o relație până atunci neexistentă între ființele deja existente. Motivul pentru care această nouă relație este numită rău, este că aceasta nu reprezintă corect realitatea lucrurilor, o interpretare falsă a realității asupra căreia s-a operat.”¹⁸ Prin căderea omului, a lui Adam în păcatul

¹⁷ Millard J. Erickson, *Teologie Creștină* .1, Ed. Cartea Creștina, Oradea, 1998

¹⁸ BEE, *Apologetică- Ghid de studiu*, Ed. BEE International, Dallas, 2001

neascultării față de Dumnezeu, a atras asupra lui pedeapsa, blestemul și judecata lui Dumnezeu, față de întreaga rasă umană, care are consecințe asupra întregii creații care este sub robia stricăciunii. Prin păcatul lui Adam a pătruns în natura umană, microbul păcatului, care-i determină pe toți oamenii să păcătuiască, provocând decăderea întregii rase umane. Așadar vinovăția păcatului lui Adam a fost imputat imediat și instantaneu tuturor urmașilor săi, și fiecare om în parte merită pedeapsa prin faptul că păcătuiesc. Efectele căderii în domeniul răului moral, care este legat de voința și înfăptuirea umană, care este evidentă și nu există nici o îndoială că o mare parte din durerea și nefericirea omului se datorează răului structural, cel care acționează la nivelul relațiilor interpersonale.

Se ridică întrebarea cum a putut să aibă loc primul păcat al omului, deoarece omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu, și El „a creat totul în așa fel încât omul să poată trăi în condiții ideale”¹⁹ La creație, Dumnezeu a pus în om dorințe legitime, însă ele au devenit instrumentul folosit de satan pentru a-l face pe om să păcătuiască, să se răzvrătească. Satan a îndemnat la folosirea acestor forțe motrice, împotriva poruncii directe a lui Dumnezeu de a nu mânca din pom. Așa cum diavolul a ispitit primii oameni, el va ispiti fiecare om, căutând să determine pe fiecare să se îndoiască de autoritatea lui Dumnezeu, de repercursiunile neascultării, de bunele Sale intenții.

D. RĂUL SPECIFIC CA REZULTAT AL PĂCATULUI SPECIFIC

Unele rele specifice pot fi rezultatul unor păcate specifice, sau cel puțin al unor imprudențe. Unele întâmplări rele din viață sunt cauzate de acțiunile păcătoase ale altora. Crima, maltratarea copiilor, furtul, violul, sunt consecințe ale exercitării unor alegeri păcătoase. În unele cazuri victima contribuie la fapta rea sau o provoacă, alteori victima nu este vinovată de răul care are loc. De multe ori noi aducem răul asupra noastră prin propriile noastre acțiuni păcătoase sau neînțelepte, însă nu întotdeauna răul este rezultat al păcatului specific, așa cum este cazul orbului din naștere, problemă pe care Isus o carifică pentru ucenici. „Este lipsit de înțelepciune să punem în mod automat nenorocirile unui om pe seama păcatului lui propriu., deși există această idee greșită că Dumnezeu

¹⁹ Werner Gitt, *Întrebări mereu puse*, Ed. Chrisliche Literatur- Verbreitung, Bielefeld, 1993

trimite fiecare eveniment in parte carăspuns la acțiunile noastre.”²⁰ Cu toate ca Dumnezeu este Suveran, El nu face neaparat ca fiecare rău specific să fie un răspuns la un anume păcat specific. Există totuși păcate care duc la repercursiuni regretabile ce se răsfrâng asupra păcătosului. Acestea ar trebui privite ca efecte ale anumitor fapte, decât ca pedeapsă a lui Dumnezeu. Nu se pune problema că Dumnezeu îl pedepseste pe păcătos, ci faptul că păcatul înfăptuit, fapta comisă, poate pune în miscare un întreg lanț de efecte negative.

Desigur că lista efectelor negative ale păcatului este lungă. Unul dintre aceste efecte este moartea. Odată cu intrarea păcatului în lume, moartea actionează ca un principiu, pentru că „plata păcatului este moartea”(Rom.6: 23), si cum toată omenirea este în păcat, toți suntem sub acest blestem al morții. „Prin păcat a intrat moartea, și astfel, moartea a trecut asupra tuturor oamenilo, din pricină că toți au păcătuīt”(Rom.5: 12) Înainte de cădere „moartea era un concept abstract pentru om.”²¹ Singurul mod în care omul putea înțelege moartea era să o experimenteze. Îndepărtarea omului de Dumnezeu, singura sursă a vieții, este moarte. „Moartea și suferința accentuează lipsa de putere a omului despărțit de Dumnezeu, care este sursa puterii, a vieții. Moartea și suferința ar trebui să ne amintească de grozăvia păcatului.”²²

Conform părerii lui Thiessen, moartea este de trei feluri, sau „o moarte întreită”

- Moartea fizică, este separarea sufletului de trup, ca o consecință a păcatului
- Moartea spirituală, care este separarea de Dumnezeu, aici pe pământ, în timp ce suntem în trup; pierderea prezenței lui Dumnezeu. Aceasta este consecința imediată a păcatului. Dumnezeu este de o sfințenie, și nu poate sta în prezența păcatului.
- Moartea eternă, este separarea eternă a sufletului de Dumnezeu, asociată cu tot ce conține pedeapsa divină pentru păcat.

Vestea bună este că Hristos a venit să anuleze aceste efecte nefaste ale păcatului, însă chiar dacă moartea a fost înfrântă prin învierea lui Hristos, ea nu este încă distrusă. Este

²⁰ Millard J. Erickson, Teologie Crestină .1, Ed. Cartea Crestina, Oradea, 1998

²¹ BEE, *Apologetică- Ghid de studiu*, Ed. BEE International, Dalas, 2001

²² ibidem

un dușman înfrânt, dar încă nu este eradicată complet. „Dumnezeu a făcut ceva pentru soluționarea problemei răului. A înfăptuit actu cel mai dramatic, mai costisitor și mai eficace posibil, prin faptul că L-a dat pe Fiul Sau ca să moară pentru oamenii răi.”²³ Altfel spus, Dumnezeu Insuși a devenit victimă a răului. Cum pot oamenii sa-L acuze atunci pe El pentru toate relele din univers? Răspunsul ultim la problema răului la nivel personal se găsește în moartea ispășitoare a lui Hristos.

CONCLUZII

Dacă ar fi să răspund problemei răului cu care se confruntă omenirea, al răului din această lume, aș putea răspunde la multe întrebări cu privire la sursa lui, efectele ce decurg din el și modul în care putem fi eliberați de rău, ca principiu. Însă atunci când vorbim de răul metafizic, sunt câteva lucruri care mă fac să am rezerve în a mă pronunța asupra unui răspuns clar, concret. Probabil că acest lucru face parte din „lucrurile ascunse ale lui Dumnezeu”. Orice câte ori încercăm să dăm un răspuns la problema răului, ar trebui să se țină cont în mod egal de fiecare concept implicat în problemă. Accentuarea unui concept, sau diminuarea lui poate duce la o învățătură eronată.

În urma acestui studiu putem trage câteva concluzii:

- Dumnezeu nu este sursa răului, pentru că răul este ceva contrar caracterului și ființei lui Dumnezeu
- Suntem creați de Dumnezeu cu libertatea de alegere, astfel că nimeni nu poate sa-L învinovățească pe Dumnezeu pentru consecințele alegerii lui
- O parte a relelor se datorează acțiunii diavolului
- Dumnezeu îngăduie și controlează răul
- Dumnezeu poate transforma răul în bine
- Dumnezeu va eradica răul definitiv

²³ Paul E. Little, *Să Știi De Ce Crezi*, Ed. Noua Speranță, Timișoara, 1983

BIBLIOGRAFIE

1. C.S.LEWIS, CRESTINISMUL REDUS LA ESENȚE, SMR, 1987
2. Paul E. Little, *Să Știi De Ce Crezi*, Ed. Noua Speranță, Timișoara, 1983
3. Millard J. Erickson, Teologie Crestină, Ed. Cartea creștină, Oradea, 1998
4. Werner Gitt, Întrebări mereu puse, Ed. CLV, Bielefeld, 1993
5. BEE, Apologetică, 2001
6. Floyd H Barackman, Teologie Crestină Practică, Ed. Multimedia, Arad, 2003
7. Carl Henry, Dumnezeu, revelație și autoritate, Ed. Cartea Creștină, Oradea, 2000
8. Ionel Truță, Doctrinile Biblice, Ed. Candela, Arad, 1996
9. Billy Graham, Răspunsuri la problemele vieții, Ed. Casa literaturii Crestine, Brașov, 1997
10. Norman Geisler, Apologetică Crestină, SMR, Illinois, USA, 1993
11. Clark H. Pinnock, Motive Suficiente, BEE, 1985
12. Josh McDowell&Bob Hostetler, Nu-ți lăsa creierul la intrare, Ed. Aqua Forte, Cluj-Napoca, 1998
13. Henry Thiessen, Prelegeri de Teologie Sistematică, SMR, 1979
14. Jean Calvin, Învățătura Religiei Creștine, Ed. Cartea Crestină, Oradea, 2003
15. SMR, Dicționar Biblic, Ed. Cartea Crestină, Oradea, 1995